

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

ONDERWIJSINSPECTIE

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15, 1210 BRUSSEL

dlsec@onderwijsinspectie.be - www.onderwijsinspectie.be

VERSLAG DOORLICHTING

VBS DE WEG-WIJZER TE ZAFFELARE

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 21535

Instelling VBS De Weg-Wijzer
Zaffelare-Dorp 6 - 9080 ZAFFELARE

Beleidsverantwoordelijke K. VERSCHRAEGEN K. RUTTEN

Telefoonnummer 09 355 13 82

E-mail info@deweg-wijzer.be

Website www.deweg-wijzer.be

Bestuur Vr. Kath. Ond. Lochristi Zaff.
Zaffelare-Dorp 6 - 9080 ZAFFELARE

Scholengemeenschap GENT Bab(b)el
Apostelhuizen 2 - 9000 GENT

Centrum voor leerlingenbegeleiding Vrij CLB Regio Gent
Halvemaanstraat 96 - 9040 SINT-AMANDSBERG

Start- en einddatum doorlichting 16/10/2023 - 19/10/2023

Inspectieteam Erwin DE MOOR
Pieter DIRIX
Yves VAN MOORLEGHEM
Tineke VANHERCK

Inhoud

1	Toelichting	3
1.1	Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?	3
1.2	Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?	3
1.3	Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?	3
1.4	Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?	4
1.5	Hoe gaat het verder na de doorlichting?	4
2	Administratieve situering	6
3	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	7
4	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	8
4.1	De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling	8
4.2	Nederlands in de lagere afdeling	9
5	Respecteert de school de regelgeving?	10
6	Samenvatting	11
6.1	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	11
6.2	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	12
6.2.1	De onderwijsleerpraktijk	12
7	Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen	13
8	Uitspraken betreffende de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid	14

1 Toelichting

1.1 Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?

De centrale onderzoeksvragen zijn:

1. In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit, met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk en de leerlingenbegeleiding?
2. In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs waarbij het onderwijs en de begeleiding op maat, de leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak, de effectieve feedback en de leerlingenevaluatie tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit en respecteert ze de regelgeving?

1.2 Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?

De onderwijsinspectie gaat na of de school tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Om de onderzoeksgegevens te verzamelen, gebruikt ze verschillende onderzoeksmethoden en raadpleegt ze uiteenlopende bronnen (kwantitatieve en kwalitatieve data, documenten, observaties, gesprekken en gevalstudies). De onderwijsinspectie betreft ook relevante stakeholders bij de onderzoeken.

1.3 Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie situeert de kwaliteitsontwikkeling en de kwaliteit van de school aan de hand van ontwikkelingsschalen. Zo wil ze de school stimuleren om de kwaliteit te (blijven) ontwikkelen. De ontwikkelingsschalen zijn gebaseerd op het OK en bestaan telkens uit vier niveaus.

Beneden de verwachting

Er zijn meerdere essentiële punten ter verbetering.

Benadert de verwachting

Er zijn, naast sterke punten, ook nog meerdere punten ter verbetering. Daardoor komt het geheel nog niet tegemoet aan de verwachting.

Volgens de verwachting

Er zijn veel sterke punten en hoogstens kleine punten ter verbetering. Het geheel komt tegemoet aan de verwachting.

Overstijgt de verwachting

Er zijn veel sterke punten, met inbegrip van significante voorbeelden van goede praktijk.

Het ontwikkelingsniveau **volgens de verwachting** bevat de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Dit niveau betekent dus voluit *volgens de verwachting uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit*.

Het ontwikkelingsniveau **overstijgt de verwachting** bevat dezelfde kwaliteitsverwachtingen als **volgens de verwachting**, maar voor dat niveau verwacht de onderwijsinspectie ook een voorbeeld van goede praktijk. De criteria voor een voorbeeld van goede praktijk zijn:

- De praktijk overstijgt het gangbare.
- De praktijk heeft bij kleuters / leerlingen een positieve impact op de resultaten en effecten.
- De praktijk is ingebed in de werking van de school of de werking van een deelteam.
- De praktijk is onderbouwd vanuit evaluaties of specifieke noden van de school of is gebaseerd op vernieuwde inzichten op het vlak van onderwijskwaliteit.
- De praktijk kan andere scholen inspireren.

1.4 Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie formuleert een advies aan de Vlaamse Regering over de verdere erkenning van de school. Bij de adviesbepaling heeft de onderwijsinspectie rekening gehouden met niet-beïnvloedbare contextfactoren te wijten aan de coronapandemie.

Er zijn twee adviezen mogelijk.

- Als de school in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een gunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - een gunstig advies zonder meer
 - een gunstig advies met de verplichting om te werken aan de tekorten.
- Als de school niet in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een ongunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - Een ongunstig advies met mogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt op voorwaarde dat het bestuur van de school zich bij het werken aan de tekorten extern laat begeleiden. Indien het bestuur van de school gebruikmaakt van het recht om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt en zich extern laat begeleiden, volgt er een nieuwe doorlichting. Die nieuwe doorlichting vindt plaats binnen een termijn die de onderwijsinspectie bepaalt op basis van de ernst en de aard van de tekorten en die minimum 90 dagen bedraagt.
 - Een ongunstig advies zonder mogelijkheid om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten. Het bestuur van de school kan een beroep indienen tegen die onmogelijkheid. Binnen de 60 kalenderdagen na het indienen van het beroep, onderzoekt een nieuw en paritair samengesteld doorlichtingsteam de argumenten die het bestuur van de school aangeeft om te rechtvaardigen dat er wel een mogelijkheid moet zijn om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten.

1.5 Hoe gaat het verder na de doorlichting?

De school ontvangt het doorlichtingsverslag enkele dagen na het einde van de doorlichting. Feitelijke onjuistheden kunnen op dat moment nog worden rechtgezet. Het advies en de inschalingen worden echter niet meer gewijzigd.

Uiterlijk binnen dertig kalenderdagen na de ontvangst van het doorlichtingsverslag kan het beleid of het bestuur van de school een bijkomende verduidelijking van het doorlichtingsverslag aanvragen bij de inspecteur-generaal. Die aanvraag gebeurt zoals aangegeven op de website van de onderwijsinspectie. De onderwijsinspectie plant de bespreking zo spoedig mogelijk en het beleid of het bestuur van de school bepaalt zijn vertegenwoordiging.

Voor meer informatie: raadpleeg www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be.

2 Administratieve situering

De school organiseert onderwijs in volgende vestigingsplaats(en):

- Oude Veldstraat 265 - 9080 ZAFFELARE
- Zaffelare-Dorp 6 - 9080 ZAFFELARE.

3 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

**Visie en strategisch beleid
BENADERT DE
VERWACHTING**

De school weet wat ze met haar onderwijs wil bereiken. Ze beschikt daarvoor over een schooleigen visie op basis van een aantal kernwoorden zoals gelijkwaardigheid, evenwaardigheid, verbondenheid, kwaliteit en laagdrempeligheid. De visie is afgestemd op de input en de context van de school en op de regelgeving. Ze integreert in beperkte mate het gelijke onderwijskansenbeleid in haar leerlingenbegeleiding. Het vormt een werkpunt om een doelgericht strategisch plan van aanpak uit te zetten voor haar prioriteiten en voor het realiseren van gelijke onderwijskansen. Daardoor vindt de visie slechts gedeeltelijk ingang in de schoolwerking.

**Onderwijskundig beleid
VOLGENS DE VERWACHTING**

De school geeft het onderwijskundig beleid vorm aan de hand van doelgerichte maatregelen en afspraken op schoolniveau, deelteamniveau en individueel niveau. Zo zijn er onder meer afspraken over het procesgericht volgen van de kleuters, over de onderwijspraktijk voor het leergebied Nederlands en over de leerlingenbegeleiding. De school verdeelt de taken en verantwoordelijkheden onder de teamleden. Aan de hand van pedagogische kernteams krijgen pedagogische en didactische afspraken geleidelijk aan vorm. Het is een groeikans voor de school om deze kernteams sterker aan te sturen. De school ondersteunt de teamleden en stimuleert professionalisering, hoewel dit laatste sterker kan gekoppeld worden aan de prioriteiten. Het is een aandachtspunt om de middelen voor het versterken van gelijke onderwijskansen doelgericht in te zetten.

**Cyclische evaluatie van de
kwaliteit
VOLGENS DE VERWACHTING**

De school evalueert relevante aspecten van de schoolwerking systematisch. Ze heeft daarbij aandacht voor de evaluatie van de resultaten en effecten. De school kan het cyclisch karakter van haar evaluaties versterken.

**Betrouwbare evaluatie van
de kwaliteit
BENADERT DE
VERWACHTING**

De school evalueert haar kwaliteit beperkt doelgericht op basis van kwalitatieve en kwantitatieve bronnen. Ze laat kansen liggen om de expertise van relevante partners te betrekken bij haar evaluaties. Ze slaagt er nog weinig in om in haar evaluaties de resultaten en effecten bij de leerlingen te benutten. Zo komt de betrouwbaarheid van de evaluaties in het gedrang.

**Borgen en bijsturen
BENADERT DE
VERWACHTING**

De school bewaart op een structurele manier afspraken binnen een digitaal schoolwerkplan en aan de hand van 'Weg-Wijzer-kaarten'. De school heeft zicht op haar sterke punten en werkpunten, maar dat zicht is eerder onvolledig. Ze laat kansen liggen om haar werking vanuit de evaluaties bij te stellen.

4 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

4.1 De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling

Onderwijs en begeleiding op maat BENADERT DE VERWACHTING	De leraren laten kansen liggen om voor iedere kleuter met specifieke onderwijsbehoeften een cyclische aanpak te hanteren als basis voor onderwijs en begeleiding op maat. Ze leveren inspanningen om zich vanuit observaties een actueel beeld te vormen over de leer- en ontwikkelingsvorderingen, de sterktes en de behoeften van de kleuter. Het is een werkpunt om voor kleuters met specifieke onderwijsbehoeften de verzamelde gegevens doelgerichter te analyseren in functie van een effectieve begeleiding. Binnen de verhoogde zorg laten de leraren kansen liggen om in overleg de doelen, het onderwijsleerproces en de evaluatie af te stemmen op die specifieke onderwijsbehoeften. De opvolging van de effecten van het maatwerk en de eventuele bijsturing van de begeleiding vormen een werkpunt.
Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak VOLGENS DE VERWACHTING	De leraren ondersteunen het leren en ontwikkelen. De aanpak is geleidelijk, activerend, betekenisvol en taalontwikkellend. Het is waardevol dat de leraren bij de uitwerking van een belangstellingscentrum aansluiten bij de voorkennis en de interesses van de kleuters. In de rijke en uitdagende speelleerhoeken krijgen de kleuters waardevolle kansen om nieuwe inhouden te oefenen en te verankeren. Het is een uitdaging om de progressieve opbouw van themataal en instructietaal te versterken. De meeste leraren besteden aandacht aan metacognitieve vaardigheden. De school kan het aanbod van doelgerichte strategieën die het probleemoplossend denken en de zelfregulatie bevorderen, schoolbreed versterken. De leraren maximaliseren de tijd om te leren en ontwikkelen.
Effectieve feedback BENADERT DE VERWACHTING	De leraren geven voornamelijk productgerichte feedback, die gedeeltelijk duidelijk, constructief, gedoseerd en motiverend is en die past binnen een klimaat van veiligheid en vertrouwen. Ze laten kansen liggen om systematisch effectieve feedback te geven ingebed in het onderwijsleerproces. Het is een werkpunt om de feedback te richten op de vooropgestelde doelen.
Leerlingenevaluatie VOLGENS DE VERWACHTING	De observatie en evaluatie vanuit de focusdoelen sporen met het gevalideerd doelenkader en met het aanbod. Het is waardevol dat de evaluatie gericht is op de harmonische ontwikkeling van de kleuter. De observatie en evaluatie zijn breed en geïntegreerd in het onderwijsleerproces. De variatie in observatie- en evaluatievormen is degelijk. Het is een uitdaging om objectieve en eenduidige beoordelingscriteria te hanteren.

4.2 Nederlands in de lagere afdeling

Onderwijs en begeleiding op maat BENADERT DE VERWACHTING	De leraren laten kansen liggen om voor iedere leerling met specifieke onderwijsbehoeften een cyclische aanpak te hanteren als basis voor onderwijs en begeleiding op maat. Ze leveren inspanningen om zich een actueel beeld te vormen over de leer- en ontwikkelingsvorderingen, de sterktes en de behoeften van de leerling. De leraren analyseren in beperkte mate de verzamelde gegevens in functie van de begeleiding in de verhoogde zorg. De begeleiding is weinig gericht op gelijke onderwijskansen. Ze laten kansen liggen om in overleg de doelen, het onderwijsleerproces en de leerlingenevaluatie af te stemmen op de onderwijsbehoeften. De opvolging van de effecten van het maatwerk en de eventuele bijsturing van de begeleiding vormen een werkpunt.
Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak VOLGENS DE VERWACHTING	De leraren ondersteunen het leren en ontwikkelen. Ze stemmen de aanpak af op de brede beeldvorming, met oog voor verschillen tussen leerlingen onder meer door een degelijk driesporenbeleid. De aanpak is geleidelijk, activerend, betekenisvol en taalontwikkellend. De leraren gebruiken geregeld authentieke en realistische contexten zoals teksten van leerlingen. Ze zetten sterk in op werk- en groeiperingsvormen die leerlingen aanzetten tot samenwerking en interactie. Ze besteden aandacht aan metacognitieve vaardigheden. Het vormt een groeikans om de leerlingen geregeld te stimuleren om te reflecteren over hun leerproces.
Effectieve feedback BENADERT DE VERWACHTING	De leraren geven voornamelijk productgerichte feedback, die gedeeltelijk duidelijk, constructief, gedoseerd en motiverend is en die past binnen een klimaat van veiligheid en vertrouwen. De feedback is veelal gericht op de voorbije stappen in het leerproces. Het is een werkpunt om systematisch effectieve feedback te geven ingebed in het onderwijsleerproces.
Leerlingenevaluatie VOLGENS DE VERWACHTING	De observatie en evaluatie zijn geïntegreerd in het onderwijsleerproces, transparant, betrouwbaar, fair en breed. De leraren betrekken de leerlingen bij de evaluatie. Het is een groeikans om verder aan de slag te gaan met objectieve en eenduidige beoordelingscriteria. Het vormt een aandachtspunt om de observatie en evaluatie te laten sporen met het gevalideerd doelenkader.

5 **Respecteert de school de regelgeving?**

Er werden geen inbreuken vastgesteld.

6 Samenvatting

Legende

- = beneden de verwachting
- ◆ = benadert de verwachting
- = volgens de verwachting
- ★ = overstijgt de verwachting.

6.1 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk en de leerlingenbegeleiding?

Visie en strategisch beleid	◆
Onderwijskundig beleid	●
Cyclische evaluatie van de kwaliteit	●
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit	◆
Borgen en bijsturen	◆

6.2 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs waarbij het onderwijs en de begeleiding op maat, de leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak, de effectieve feedback en de leerlingenevaluatie tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit en respecteert ze de regelgeving?

6.2.1 De onderwijsleerpraktijk

	De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling	Nederlands in de lagere afdeling
Onderwijs en begeleiding op maat	♦	♦
Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak	●	●
Effectieve feedback	♦	♦
Leerlingenevaluatie	●	●

7 Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen

De onderwijsinspectie formuleert over de verdere erkenning van de school een GUNSTIG ADVIES.

De onderwijsinspectie doet de volgende aanbevelingen met het oog op de verdere kwaliteitsontwikkeling van de school:

- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de kwaliteitsontwikkeling.
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling.
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk voor Nederlands in de lagere afdeling.

8 Uitspraken betreffende de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid

De onderwijsinspectie formuleert over de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid de volgende uitspraken.

- Uitspraak over de leerlingenbegeleiding: POSITIEF MET WERKPUNTEN
- Uitspraak over het gelijke onderwijskansenbeleid: NEGATIEF